

Kulturpristagare till Peterson-Bergers minne

2023: Stephanie Wendt Konstmusik

Stephanie Wendt, konsertpianist, pedagog och dramatiker är och har varit en stor tillgång för musiklivet i Jämtland sedan hon flyttade hit 2010. Konsertpubliken i hela länet känner Stephanie som solist och kammarmusiker i olika konstellationer, bland annat som del av den nybildade pianotrio Trio Artu. Inom scenkonstområdet har hon skrivit manus till och turnerat med föreställningen Enligt Nadia, som handlar om musikern och pedagogen Nadia Boulanger. Sedan tolv år undervisar Stephanie i piano, kammarmusik och relaterade ämnen på den klassiska musikutbildningen på Birka folkhögskola. Hennes passionerade engagemang för den klassiska musiken inspirerar och motiverar publik, kollegor och, inte minst, hennes elever.

2022: Anna Erlandsson Filmare, konstnär

Anna Erlandsson är en multikonstnär som under många år arbetat både inom film- och bildkonstfältet. Annas filmer har visats på nationell och internationell nivå, och för ett antal år sedan fick hon Guldbagge för den oförglömliga kortfilmen Glenn the great runner, som visats på otaliga filmfestivaler världen runt. Anna Erlandssons konstnärliga gärning visar en lekfullhet men med ett sting och stråk av allvar i det absurda. Hennes bild- och formvärld är unik och består av animationer, teckningar, textila verk, grafik och objekt. Dessutom skapar hon magiskt experimentella ljudverk bestående av återbrukade ting. Anna är en animatör och konstnär som alltid lyckas överraska sin publik, hon har verkat i många år men är hela tiden i ständig utveckling.

2021: Kjell-Erik Eriksson Musik och traditionsbärare

Kjell-Erik Eriksson, född i Gäddede och uppväxt i Offerdal, började redan som barn att spela fiol och lära sig den ännu levande Lapp-Nilstraditionen av de lokala spelmännen. Som traditionsbärare av jämtska låtar men även som musiker i grupper som Triakel och Hoven Droven är han en av landets främsta spelmän. Kjell-Erik för det traderade kulturarvet vidare genom sitt fiolspel men är även en god berättare som berikar lyssnaren med historier ur såväl då- som nutid. Han är en förnyare av den jämtska folkmusiken, en inspirerande lärare och förebild för unga musiker. Regionens kulturpris till Peterson-Bergers minne 2021 tilldelas Kjell-Erik Eriksson, en musiker och traditionsbärare som ger lyskraft åt den jämtländska folkmusiken långt utanför regionens och landets gränser.

2020: Gunnar Stenmark Hantverkare, traditionsbärare, musiker

Gunnar Stenmark är en traditionsbärare, hantverkare och musiker som ägnat en stor del av sitt liv åt Härjedalspipan, en traditionell spelpipa med sex fingerhål som härstammar från Härjedalen. Förutom flöjtillverkning håller Gunnar kurser i flöjtbygge och utvecklar spelpipen tillsammans med aktiva musiker idag. Det har dessutom lett till nya varianter som exempelvis Offerdalspipan och Åspipan. Härjedalspipan är långt ifrån en museal verksamhet. Gunnar för en tradition vidare precis som traditioner ska föras vidare, genom att ta avstamp i kulturarvet, varsamt hantera och utveckla det och lämna vidare till nästa generation. Hans livsgärning är investerad i detta, utan någon annan avsikt eller vinstsyfte. Härjedalspipan är ett av få instrument som är godkända enligt det nationella Zornmärket, en kvalitetsstämpel inom folkmusik. Märket har snäva regler för vilka instrument som är godkända. Följaktligen bör vi värna den som ägnar sitt liv åt att Härjedalspipan även fortsättningsvis kan existera som instrument. Regionens kulturpris till Peterson-Bergers minne 2020 tilldelas Gunnar Stenmark, en flöjtbyggare vars hantverk är intimt förbunden med länets kulturarv, med musiken och med andra musiker.

2019: Batte Sahlin Konst, teater

Per Bertil "Batte" Sahlin" föddes och växte upp i Åre och har med sin konst, musik, teater och regiverksamhet uppmärksammat medborgares olika villkor i samhället. Hans konst finns bland annat representerad på Moderna Museet, Jamtli, i Region Jämtland Härjedalen samt i flera offentliga gestaltningar, inte minst i Huså i Västjämtland. Batte slutade en period att måla i protest mot orättvisor och förtryck och engagerade sig istället i teater. Genom teatergruppen Narren och människorna i Huså föddes Husåspelet. Föreställningen hade premiär 1979 och förändrade en hel bygds synsätt på sig själva. Battes kulturella gärning förkroppsligar den betydelse konst och kultur kan ha när det gäller sammanhållning och samhällsförändring. 2019 fyller Husåspelet 40 år och dess upphovsperson 90 år. Regionens kulturpris 2019 tilldelas Batte Sahlin för hans mångåriga gärning som kulturskapare och konstnär och inte minst för det engagemang han mobiliserade genom Husåspelet.

2018: Maud Hedén Wikander Konst

Under 2018 firar Hackås Bildskola 20 år. Med små medel har Maud Hedén Wikander utvecklat en kvalitativ verksamhet där vuxna och barn arbetar och utvecklas sida vid sida inom en brokig blandning stilar. Genom åren har hennes outtröttliga engagemang resulterat i otaliga vernissager och publiksuccéer där konstverk inom tekniker såsom olja, akryl, blyerts, pastell, akvarell och textilier har ställts ut. Maud är en lovprisad teaterkostymör med en rad textila utsmykningsuppdrag i ryggen. Regionens kulturpris 2018 tilldelas Maud Hedén Wikander för hennes mångåriga gärning som kreativ ledare inom Hackås Bildskola.

2017: Drejeriet

Konsthantverk

Regionens kulturpris tilldelas Drejeriet i Östersund för deras gärning att synliggöra det professionella konsthantverket i länet. Drejeriet är ett konsthantverkskooperativ som driver butik och galleri med höga kvalitetskrav. Verksamheten står genomgående för såväl traditionella hantverksmässiga värden som för konstnärlig förnyelse. Ur ett norrländskt perspektiv har Drejeriet en unik position genom att regelbundet arrangera utställningar med samtida konsthantverkare på en regional och nationell nivå. I utställningarna förmedlas sinnlighet, lust och glädje men också engagerande samhällsfrågor. Under 2017 firar Drejeriet 30 år och genom sin kontinuitet och drivkraft utvecklar och främjar kooperativet konsthantverket i Jämtland Härjedalen.

2016: Theres K Agdler

Litteratur

Regionens kulturpris tilldelas författaren Theres K Agdler för hennes konstnärliga gärning och engagemang för litteraturens utveckling i Jämtland Härjedalen. Theres är en professionell författare som har stor betydelse för länets kulturliv och som medverkat till att utveckla konst- och kulturlivet i länet, både genom eget kulturskapande, genom pedagogisk verksamhet och gränsöverskridande samarbeten. Hon driver ett eget litterärt arbete med hög ambitionsnivå och som håller hög konstnärlig kvalitet. Genom engagemanget i "Sätt litteraturen på Jämtlandskartan" har hon medverkat till att synliggöra den samtida jämtländska litteraturen. Hon har också med friskt mod kastat sig in i det gränsöverskridande området "Artist books". Theres är en outtröttlig kulturskapare som i alla lägen hävdar professionalism, kulturens egenvärde och litteraturens ställning.

2015: Kurt Skoog

Film

Regionens kulturpris tilldelas filmaren Kurt Skoog för hans konstnärliga gärning och engagemang för filmens utveckling i Jämtland Härjedalen. Med en blick för det personliga har Kurt producerat filmer för en världspublik. Hängiven filmkonsten, alltid ett vackert foto med ett nära förhållande till motivet, alltid ett genuint berättande som berör och med en talang att fånga det för oss inte alltid synliga. Kurts produktioner spänner över dokumentärer, informationsfilmer och naturfilmer, alltid med ett filmspråk och ett berättande som ger avtryck. Många filmer har dessutom visats på Sveriges Television och varit prisbelönta på internationella filmfestivaler. Kurt Skoog har dessutom varit och är fortfarande en stor inspirationskälla för många kulturskapare.

2014: Carl-Olov Tronje och Odd Larsson

Konst

2014 års kulturpris tilldelas Odd Larsson och Carl-Olov Tronje för deras pedagogiska gärningar och engagemang för konstens utveckling i länet. Tillsammans startade de Östersunds konstskola 1985 och arbetade gemensamt på skolan under många år. Östersunds konstskola har haft stor betydelse för Jämtlands läns konstliv då flera av länets verkamma konstnärer har påbörjat sin utbildning och konstnärliga bana där. Tack vare Odd Larssons och Carl-Olov Tronjes arbete och engagemang har Jämtlands län blivit flera konstupplevelser och konstnärskap rikare.

2013: Ulla Oscarsson Kulturarv

2013 års kulturpris ges till Ulla Oscarsson för hennes unika arbete att förmedla Jämtlands och Härjedalens kulturarv genom utställningar, projekt, skrifter och inte minst i möten för diskussion och lärande. Under flera decennier har Ulla verkat för och påverkat Jämtlands gestaltning som röner stora framgångar, både i större sammanhang men också dagligen genom barns lek i de pedagogiska utställningarna. Ulla har också arbetat med utställningarna på Forngården i Överhogdal och på Härjedalens Fjällmuseum. Förståelsen för kvinnors textilarbete har tack vare Ulla lyfts fram på många olika sätt. Med hjälp av små utställningsdetaljer samt i övergripande utställningar spänner hon över Jämtlands län textilhistoria. Även boken "Kvinnomöda och skaparglädje" är ett praktverk för alla textilintresserade. Ulla är en inspirerande visionär som väldigt konkret bidrar till att bevara, tillgängliggöra och utveckla Jämtlands och Härjedalens kulturarv.

2012: Clara Bodén Film

Clara Bodén är uppvuxen i Östersund och tillhör den nya generationen filmskapare som med en nyfiken och kreativ berättarstil vitaliserar den svenska filmen. Clara är verksam som regissör och fotograf och driver det svensk-norska produktionsbolaget Vapen och Dramatik tillsammans med två kollegor. Genom sina höga konstnärliga ambitioner utmanar och undersöker hon teman som närhet och avstånd, hopp och längtan, identitet och begränsningar. Flera av hennes filmer har uppmärksammats både nationellt och internationellt. Med en kompromisslös envishet och en ständig vilja att utvecklas förnyar Clara både den regionala och nationella filmen.

2011: Duo Gelland Konstmusik

Cecilia och Martin Gelland bildar tillsammans den professionella violinduo Duo Gelland som i snart 20 år har etablerat sig som en ensemble i världsklass. Ett flertal nationella och internationella kompositörer har inspirerats att komponera för Duo Gelland och de är hittills tillägnade ett 100-tal verk. Trots stora internationella framgångar har man valt att bo i Hamnerdal och man kombinerar utländska gästspel med uppsökande pedagogisk verksamhet. Deras framgångsrika arbete i skolor och förskolor bidrar till att både sprida och utveckla den klassiska konstmusiken. Med basen i Jämtland men hela världen som arbetsfält utmärker sig Duo Gelland på ett enastående sätt.

2010: Bertil Pettersson Författande, foto

Bertil Pettersson har genom sitt mångåriga engagemang för Jämtlands naturliv varit en god ambassadör för länet. Med sina fotografier och berättelser av det vilda djurlivet i länet har han bidragit till både förståelse och respekt för det jämtländska naturlivet, inte bara i vårt län.

2010: Eivor Comén Folkbildning

Eivor Comén är en god förebild för en levande landsbygd. Hennes gränslösa engagemang med kultur som verktyg gör henne till en småskalig arrangör med stort hjärta. Eivor är en eldsjäl som tydligt bidrar till tillgängliggöra ett levande kulturliv även i glesbygd.

2009: Måd Demår

Musik, konst

Måd Demår är i länet känd som kulturarbetare, konstnär och sångerska. Hon tilldelas kulturpriset för sitt breda engagemang och mångsidiga konstnärskap inom konst och musikområdet.

2009: Anders Hedén

Musik

Anders Hedén har under många år varit verksam som vissångare med sin bas i länet. Han tilldelas kulturpriset för sitt breda engagemang och mångsidiga konstnärskap inom musik- och teaterområdet.

2008: Peter Lucas Erixon

Litteratur

Peter Lucas Erixon har under många år varit verksam som författare, poet, prosaist och konstnär och är en inspirationskälla för såväl yngre som äldre utövare i litteraturgenren. Han tilldelas kulturpriset för att med sitt breda och mångsidiga samt konsekventa konstnärskap ha verkat i både lokala och internationella sammanhang men ständigt med rötterna i den Jämtländska kulturen.

2007: Harry Dahlgren

Folkbildning, musik, teater

Harry Dahlgren är en eldsjäl och stor kulturell ledare som vårdar kulturen över generationsgränserna i sitt arbete inom PRO-föreningen och olika externa aktiviteter. Harry Dahlgren har verkat för att riva såväl kulturgränser som generationsgränser. Han har också arbetat för att stärka kulturell samverkan inom Mittnorden regionen. Att bli pensionär har inte hindrat pristagaren i sin gärning. Han har varit idégivare och inspirationskälla för såväl veteranorkestern som för den kulturfestival som årligen engagerat unga och äldre i gränsöverskridande kulturmöten.

2006: Christina Eketorp Cochrane & Alistair Cochrane Världsmusik med mera

Två eldsjälar vilka verkat i länet i mer än 30 år bland folkmusikintresserade. Christina och Alistair har inspirerat unga att utöva såväl vår inhemska folkmusik, som folkmusik från andra kulturer. Där alla instrument är möjliga, vilket inspirerat till innovativt nyskapade folkmusikklinger. Många av ungdomarna har också inspirerats av Christina och Alistair att fortsatt utveckla folkmusiken på folkhögskolor och musikhögskolor. När Christina och Alistair insåg att länet saknade scener för folk- och världsmusik så samlade man enskilda och grupper av intresserade världsmusikälskare och tog initiativ och startade arrangörsföreningen SAM.

2005: Erik J Bergström

Hembygdsforskning

Erik J Bergström har genom målmedveten historieforskning, sitt författarskap, sina föredrag och kulturvandringar, berikat och inspirerat länets hembygdsforskning under många år. Han har med både engagemang och kvalitet bidragit till att synliggöra - och skapa långsiktig kunskap - om kulturarvet i ett lokalt och regionalt perspektiv.

2004: Bengt-Eric Norlén Musik, violin

För sitt stora orkestermusikaliska ledarskap, pedagogiska engagemang och solistiska insatser samt musikverksamhet bland barn och ungdom. Han har också med stor konstnärlig ödmjukhet, med Oviken och Birka folkhögskola som centrum, bidragit till internationellt konstmusikutbyte till gagn för hela länet.

2003: Roger Rådström Körledare med mera

Roger Rådström är en motor i länets musikliv. Med olika pedagogiska gärningar som musiklejare, dirigent för flera körer, och som arrangör och artist har han under de senaste åren vitaliserat regionens tonliv. Roger Rådström står för förnyelse och engagemang. Han bidrar aktivt till länsinvånarnas livskvalitet och hälsa genom sina musikaliska insatser.

2002: Friteatern Teater

Friteatern ger teaterkultur på de platser där människor bor. De senaste åtta åren har Friteatern genom flera hundra föreställningar spridit professionell teater i 97 byar i Jämtlands län. Till detta skall läggas åtskilliga skolföreställningar.

2001: Jörgen Grönvik Arkitektur

Arkitektur är av stor vikt för god livsmiljö. Byggnaders utseende, funktion och anpassning till den omgivande miljön har en estetisk dimension med långa tidsperspektiv. Under det pågående "Arkitekturåret" är det särskilt angeläget att uppmärksamma.

2000: Rosa Taikon Kultur, silversmed, romersk kultur

För sitt nationellt och internationellt kända silversmede samt för sitt och sin syster Katarinas arbete med att göra romernas kultur och rättigheter erkända i det svenska samhället."

1999: Mari Vedin Konst

För sitt allsidiga och väl utvecklade konstnärskap inom ett flertal tekniker. Därutöver och inte minst har de spännande gränsöverskridanden mellan olika konstarter som Mari tagit initiativ till och genomfört, bidragit till en utveckling av länets kulturliv.

1998: Britt Ellénus och Lena Moén Kultur, musik

Britt Ellénus och Lena Moén tilldelas Peterson-Bergers kulturpris för att med starkt engagemang under en följd av år ha arrangerat kulturfestivalerna i Ljungdalen och därigenom bidragit till att utveckla bygden och göra Ljungdalsfestivalerna kända.

1997: Per Halvarsson Måleri, restauration

Per Halvarsson tilldelas Peterson-Bergers kulturpris för att han med yrkesskicklighet och genuint kunnande under lång tid bidragit till att bevara, utveckla och sprida kunskaper om gamla traditionella målningstekniker.

1996: Wendla Karlsson Dans

För förtjänstfulla insatser som dansledare, ungdomsledare och koreograf. Wendla Karlsson har genom sitt inspirerande ledarskap i hög grad bidragit till en positiv utveckling inom dans- och kulturlivet i länet.

1995: Torben Sundqvist Teater

Torben Sundqvist har under en följd av år på ett förtjänstfullt och inspirerande sätt arbetat som regissör och ledare i Östersunds Teaterverkstad och har genom sitt engagemang bidragit till en positiv utveckling av amatörverksamheten i länet.

1994: Berta Magnusson Litteratur

För en mångårig kulturgärning i Jämtlands län, där hon genom sitt författarskap berikat och vitaliserat det regionala kulturlivet genom bygdespel, lyrik och medverkan i länspressen.

1993: Olle Simonsson Kultur, folkmusik, konsthantverk

För sitt inspirerande arbete inom Offerdalsbygdens och övriga länets kulturliv. Olle Simonsson har under många år varit en kulturens eldsjäl inom bland annat folkmusiken, konsthantverket och lokalt hembygdsarbete. Han har på sitt lågmälda sätt vunnit stor sympati.

1992: Tomas Johansson Kultur, arkeologi, forntida teknik

För att han med hängivet engagemang har byggt upp ett internationellt institut för experimentell arkeologi och forntida teknik, varigenom hög hantverkskompetens och bred utbildningsverksamhet har samlats i vårt län.

1991: Bröderna Lindqvist Musik

De är omtyckta och populära musiker med rötterna i länets spelmanstraditioner. De har länge arbetat med att sprida den folkliga dansmusiken, t ex snoan, över hela landet.

1990: Carl-Göran Ekerwald Litteratur

För ett ytterst mångfacetterat författarskap som med stort existentiellt allvar och medkänsla med de utsatta i tillvaron använder nutid och historia som viktiga läromedel för en möjlig framtid.